

Hjælpearbejde i den første menighed

Ugens vers

"En ren og ægte gudsdyrkelse er, for Gud, vor Fader, at tage sig af faderløse og enker i deres nød og bevare sig selv uplettet af verden" (Jak 1,27).

Introduktion

De vers, der er kendt som missionsbefalingen (Matt 28,18-20), er blandt de bedst kendte i Bibelen, i hvert fald blandt kristne. Som missionsbefaling har teksten inspireret til alle former for mission og forskellige evangeliske projekter. Inspireret af denne tekst er kristne taget ud til hele verden for at udbrede evangeliet, ofte med store personlige omkostninger.

Hvad sagde Jesus i missionsbefalingen? At gøre mennesker til disciple, døbe og lære dem "at holde alt det, som jeg har befalet jer" (Matt 28,20). Som vi har set, havde en stor del af det, Jesus befalede os, at gøre med omsorg for de nødlidende, dem der lider, dem der ikke er i stand til at sørge for sig selv. Vi må derfor huske, at disse instrukser til Jesu første disciple ikke var en ny befaling, noget de ikke tidligere havde hørt eller set, men mere en fortsættelse af den mission, som Jesus allerede havde udført iblandt dem. Denne side af Jesu lære kan tydeligt ses i de første kristnes menighedsliv, hvor menigheden netop fulgte missionsbefalingen.

Ugens tekster

- ApG 2,42-47; 4,32-37
- Matt 25,38. 40
- ApG 9,36
- 2 Kor 8,7-15
- Rom 12
- Jak 2,1-9

En ny form for fællesskab

Efter Jesu himmelfart og Helligåndens komme på Pinsedagen voksede gruppen af troende hurtigt og udgjorde den første menighed, en ny form for fællesskab blandt Jesu efterfølgere. I begyndelsen blev den ledet af Jesu oprindelige disciple. Men dette nye fællesskab var ikke blot noget, de selv fandt på. Det var bygget på Jesu lære og arbejde og baseret på Skriftens og dens profeters lange historie.

ApG 2,42-47;
4,32-37

Hvad er de vigtigste elementer i beskrivelsen af den første menigheds fællesskab?

Mens det ser ud til, at israeliterne ikke helt levede op til planen for et retfærdigt og gavmildt samfund, tog den første kristne menighed befalingen om, at "der skal ikke være fattige hos dig" (5 Mos 15,4), meget alvorligt. En praktisk måde, medlemmernes tro kom til udtryk på, var, at de delte alle deres materielle resurser. De solgte til og med ejendom og gav pengene (se ApG 4,34-5,2) til at dække deres medtroendes behov og også for at kunne være til en velsignelse for dem, som stod uden for deres nye samfund. Dette skete især gennem helbredelser (se ApG 3,1-11; 5,12-16).

Men dette fællesskab var ikke på nogen måde et utopisk samfund. Da antallet af troende steg, opstod der gnidninger mht. hvordan disse resurser skulle administreres, især den daglige uddeling af mad (se ApG 6,1). Disciplene, som var gruppens naturlige ledere, ønskede at fokusere på forkyndelsen af evangeliet. For at løse de problemer, der opstod, var de nødt til at foretage en omorganisering.

Syv personer blev derfor udvalgt til at fokusere på de praktiske sider af menighedens fællesskab. Dette var måske den første erkendelse af de forskellige tjenester og evner inden for menigheden. Samtidigt udtrykte det betydningen af praktisk missionsarbejde for menighedens liv og vidnesbyrd. "De samme principper for fromhed og retfærdighed, som skulle vejlede herskerne blandt Guds folk på Moses' og Davids tid, skulle også følges af dem, der fik til opgave at lede Guds nyoprettede kirke på den nytestamentlige tid" (Ellen White, *The Acts of the Apostles*, s. 95).

Til at
tænke over

Prøv at forestille dig, hvordan det må have været i den første menighed. Hvordan kan vi genspejle de samme principper i vores tid?

Dorkas' tjeneste og vidnesbyrd

Da kirken begyndte at brede sig, som Jesus havde forudsagt, både "i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria og lige til jordens ende" (ApG 1,8), fulgte nye troende Jesu lære og hans eksempel mht. tjeneste. Blandt dem var Dorkas, også kendt som Tabitha, i byen Joppe. Det er tydeligt, at hun tog Jesu lære alvorligt, specielt når han sagde, at når man gav klæder til de nøgne, gjorde man det mod Jesus selv (se Matt 25,38-40).

ApG 9,36

Læs beskrivelsen af Dorkas og hendes arbejde. Hvordan ville dit liv og arbejde beskrives, hvis det skulle gøres lige så kort? Hvordan ville du ønske at blive beskrevet?

Det ser ud til, at Dorkas' arbejde var sådan, at beskrivelsen af hende som "discipel" (se ApG 9,36) og hendes trofasthed, energi og fokus på andre var kendt også uden for hendes hjemby.

Peter var på besøg i den nærliggende by Lydda, da folk i Joppe bad ham om at komme på grund af Dorkas' pludselige død (se ApG 9,37-41.) Da Peter ankom til Joppe, blev han mødt af mange af de mennesker, som Dorkas havde hjulpet gennem sit arbejde for de fattige. De viste ham det tøj, hun havde lavet, og fortalte utvivlsomt mange historier om, hvordan hun havde hjulpet dem og andre.

At Peter bad for Dorkas, og at Gud bragte hende til live igen, er selvfølgelig ingen garanti for, at livet altid kommer til at gå godt for dem, der vier deres liv til at tjene andre. Dorkas havde trods alt allerede oplevet sygdom og død. Og Stefanus, en af de syv, som var udvalgt til at arbejde for enkerne i menigheden, var blevet den første martyr (se ApG 7,54-60). Et liv i tjeneste er ikke en let sti. Ofte er det faktisk den vanskeligste vej.

Men Gud benyttede den kærlighed og kraft, som folk havde oplevet gennem Dorkas' liv, såvel som hendes opstandelse fra døden, til at gøre et mægtigt indtryk på beboerne i Joppe. "Det blev kendt over hele Joppe, så mange kom til tro på Herren" (ApG 9,42).

Til at tænke over

Hvis du døde, ville man da sørge over og savne din indsats, ligesom Dorkas blev savnet og husket? Hvordan kan vi efterlade en bedre arv af tjeneste? Hvilke praktiske færdigheder har du, ligesom Dorkas, der var i stand til at sy tøj, som du muligvis kan benytte i tjeneste for andre?

At dele ved at give

Efter sin omvendelse begyndte Paulus på sin opgave, nemlig at bringe evangeliet til hedningerne. Den succes, som Gud gav ham, rejste nogle væsentlige spørgsmål om forholdet mellem de nye hedningekristne og den nye kristne tros jødiske rødder. En samling af jøde-kristne og hedningekristne ledere mødtes i Jerusalem for at drøfte sagen og søge Guds ledelse i forhold til disse vanskelige spørgsmål. Mødet og dets resultat beskrives i ApG 15.

Men i Paulus' rapport fra dette møde, som vi finder i Gal 2, tilføjer han et andet vigtigt element til de instrukser, han modtog fra rådet i Jerusalem, til sit fortsatte arbejde blandt hedningerne. "Kun skulle vi huske på deres fattige, hvad jeg netop har bestræbt mig for at gøre" (Gal 2,10).

Og Paulus blev personligt ved med at fokusere netop på dette i sit arbejde (se fx ApG 20,35). Ligesom den første menighed i Jerusalem udvidede Paulus det kristne fællesskabs visioner, så det indbefattede alle de troende.

2 Kor 8,7-15

Hvordan sammenkæder Paulus evangeliet med at give rundhåndet?

Paulus benyttede også to henvisninger til Det Gamle Testamente for at opfordre de troende til gavmildhed og omsorg for de medtroende, som oplevede vanskeligheder. Han omtalte beretningen om, hvordan Gud gavmildt sørgede for manna til israeliterne under ørkenvandringen (se 2 Kor 8,15). Han citerede også fra Sl 112,9: "Han strøede ud, han gav til de fattige, hans retfærdighed består til evig tid" (2 Kor 9,9).

Paulus opfordrede sine læsere til at være bevidste om at give ved regelmæssigt at sætte en del af deres indkomst til side, så det ville være lettere for dem at give, når han eller Titus kom til deres menighed for at hente deres gave og bringe den til de fattige kristne i Jerusalem. Han henviste til en bestemt menighed som eksempel for derved at opmuntre andre menigheder til at udvise den samme gavmildhed.

"At I med den hjælp står jeres prøve," skrev Paulus, "vil få dem til at prise Gud for, at I er lydige mod bekendelsen til evangeliet om Kristus, og prise ham for jeres oprigtige fællesskab med dem og med alle" (2 Kor 9,13).

Til at
tænke over

Hvordan skal vi prioritere vores gaver, når vi ikke er i stand til at give til hver eneste sag eller alle de behov, vi bliver præsenteret for?

Paulus: Om at leve og elske ret

Paulus' brev til romerne er mest kendt for sin dybtgående forklaring på frelse ved tro gennem Kristi død. Men i kapitel 12 skifter brevet fokus. Paulus giver en praktisk vejledning til, hvordan vi skal leve og elske ret. Han baserer det på Guds kærlighed og nåde, som den kommer til udtryk i Jesus og evangeliet: "Så formaner jeg jer, brødre, ved Guds barmhjertighed, til at bringe jeres legemer som et levende og helligt offer, der er Gud til behag – det skal være jeres åndelige gudstjeneste" (Rom 12,1). Paulus siger i virkeligheden, at det er sådan, vi skal leve, på grund af det Gud har gjort for os gennem Jesus.

Rom 12

Sammenfat kapitlet og læg især mærke til opfordringen til at elske og vise omsorg for andre, specielt dem, der lider nød.

Rom 12 er på en måde et sammendrag af mange af de emner, som Paulus uddyber mere detaljeret i nogle af sine andre breve. Han taler om forskellige roller og gaver inden for menighedens fællesskab, deriblandt også at tjene og opmuntre hinanden samt at give rundhåndet (se vers 3-8). Men disse ting skal ikke alene udføres, de skal udføres godt, med entusiasme og frem for alt kærlighed (se vers 9-11).

Paulus beskriver, hvordan et sådant liv viser sig i praksis. Han formaner de troende til at have tålmodighed under vanskeligheder og forfølgelser, at tage sig af de nødlidende, stifte fred, hvor og hvornår det er muligt, og som vi tidligere har set, at gengælde ondskab og uretfærdighed med venlighed og overvinde det onde med det gode (se Rom 12,20-21).

Dette kapitel giver en oversigt over, hvad det vil sige at leve som et nyt menneske, hvor man tjener Gud både som enkeltperson og som en del af de troendes samfund. Paulus fortalte de nye kristne, at deres liv, deres prioriteringer og handlinger nu skulle være anderledes. Deres liv skulle leves som en respons på, hvad Jesus havde gjort for dem gennem sin død på korset og det håb, han havde givet dem om evigt liv. De levede i et undertrykkende og ofte ondskabsfuldt samfund midt i Romerriget, og Paulus formaner dem til at leve på en anden måde: "Og tilpas jer ikke denne verden, men lad jer forvandle, ved at sindet fornyes, så I kan skønne, hvad der er Guds vilje: det gode, det som behager ham, det fuldkomne" (Rom 12,2).

Til at
tænke over

Er der ting og holdninger i dit samfund, som du har brug for at modsætte dig for at leve og elske som en Jesu efterfølger i dag?

Jakob "den retfærdige"

Kristen tradition siger, at Jakob, Jesu bror eller stedbror, blev leder for den tidlige kristne kirke i Jerusalem. Det var denne Jakob, som var leder af drøftelserne under apostelmødet i Jerusalem (se ApG 15 og Gal 1-2). Hvis det er tilfældet, er det også sandsynligt, at det er ham, der har skrevet det brev, som i Bibelen omtales som Jakobs brev.

Jakob var et meget almindeligt navn på den tid; men hvis dette var den samme person, har han sandsynligvis også været den leder i menigheden, der var kendt som Jakob "den retfærdige". Dette tilnavn antyder en leder, som på rigtig måde prioriterede sin behandling af andre og tog sig af de glemte eller underkuede. Den bog, der bærer hans navn, er blevet beskrevet som "Det Nye Testaments Ordsprogsbog", fordi den fokuserer på praktisk gudsfrygt og på at leve med visdom som en Guds efterfølger.

Det var vigtigt for Jakobs brevs forfatter at minde sine kristne læsere om at være "ordets gørere, ikke blot dets hørere, ellers bedrager I jer selv" (Jak 1,22), og at den religion, der betyder noget, og som er ren og ægte, fokuserer på at "tage sig af faderløse og enker i deres nød og bevare sig selv uoplettet af verden" (Jak 1,27).

Jak 2,1-9; 5,1-5

Hvordan adskiller Jakobs holdning over for de rige sig fra den, der er almindelig i de fleste samfund? Hvad siger han specifikt om, hvordan rig og fattig skal behandles inden for menighedens fællesskab?

Jakob påstår, at det gavner meget lidt at ønske den sultne eller den, der ikke har tøj at tage på, Guds velsignelse og alt godt. Det vil være langt mere gavnligt at udtrykke og vise vores omsorg ved at give vedkommende virkelig mad og tøj end ved at udtrykke vores ædle sindelag og alle vores gode ønsker (se Jak 2,14-16). Jakob bruger dette som et eksempel på sammenhængen mellem tro og gerninger i vores Gudsforhold. Han gentager også i 2,8, hvad Jesus lærte om at elske sin næste som sig selv og viser, hvordan dette bud skal efterleves i hverdagen. Det omsættes i tjeneste for Gud og andre, ikke for at fortjene frelse; men fordi det er på den måde, sand tro viser sig.

Til at tænke over

Hvorfor er det så let, selv ubevidst, at foretrække de rige frem for de fattige?

Til videre studium

"Frelseren har givet sit dyrebare liv for at etablere en menighed, der er i stand til at tage sig af bedrøvede, svage sjæle. En del af de troende er måske fattige, uoplyste og ukendte; alligevel vil det, som de ved Kristi hjælp kan udrette noget i deres hjem, i nabolaget, i menigheden, endog 'i de egne, der ligger længere borte', bringe resultater, der rækker ind i evigheden" (Ellen White, *Jesu liv*, s. 466).

"Gennem uselvisk gavmildhed oplevede den tidlige menighed en overvældende glæde; for de troende vidste, at deres indsats var med til at hjælpe evangeliet til at blive sendt til dem, der var i mørke. Deres gavmildhed vidnede om, at de ikke forgæves havde modtaget Guds nåde. Hvad andet end Åndens helligelse kunne skabe en sådan gavmildhed? Både i de troendes og de ikke-troendes øjne skyldtes dette mirakel Guds nåde" (Ellen White, *The Acts of the Apostles*, s. 344).

Spørgsmål til
drøftelse

- 1. Hvordan kan vores menighedsfællesskab komme til at ligne den første menighed mere? Hvilke praktiske foranstaltninger kan vi tage for at opmuntre hinanden i denne retning?**
- 2. Syvende Dags Adventistkirken benytter nogle af de principper, vi har set på i denne uges studium, i fordelingen af tiende og gaver til de forskellige dele af verden. Hvilke fordele er der ved et sådant system?**
- 3. Er undervisning om, hvordan vi skal leve, som vi fx finder i Rom 12, realistisk og praktisk? Fungerer det i "den virkelige verden"?**
- 4. Jak 5,1-5 bruger stærke ord, som minder om de barske advarsler hos de gammeltestamentlige profeter. Hvorfor er det passende og nødvendigt med så stærke udtalelser?**

Resumé

Ansporet af Jesu befaling og Helligåndens kraft gik disciplene og de første kristne i gang med at dele Jesu budskab og mission så vidt og bredt som muligt. Ved hjælp af Jesu lære og den hebraiske skrift blev den første menighed en ny form for samfund, hvor de delte alt, hvad de havde, med mennesker i nød, både inden for og uden for deres fællesskab. Gennem deres eksempel og undervisning, som er nedskrevet i deres breve til disse menigheder, opfordrede de første kristne ledere de troende til at leve i trofasthed og tjeneste, især over for mennesker i nød.

Aktiviteter og dialog

Guds Ord

- Prøv at se på opbygningen af Pauli pastorale breve. De indeholder i reglen først en teoretisk del med teologi og frelseslære, derefter en mere praktisk. I Romerbrevet finder vi teorien fra kapitel 1-11, den praktiske vejledning fra kapitel 12-16. Det er i den praktiske del, at vi oftest finder appel til retfærdighed, barmhjertighed og praktisk kristendom.
  - Hvor finder I/du fx den praktiske del i Efeserbrevet og Filipperebrevet? Hvilke opfordringer gives der i disse kapitler af betydning for din og min holdning til mennesker i nød?
- Missionsbefalingen i Matt 28,18-20 hjælper os til at definere menighedens opgave.
  - Hvad siger Jesus her, at vi skal gøre?
  - Er der noget i missionsbefalingen, der fortæller os, at vi skal hjælpe de nødlidende?

Uddybende spørgsmål

- Tænk over den første kristne menigheds erfaring. Forestil dig, at en person påstår, at vi ikke skal hjælpe andre mennesker end vore egne familiemedlemmer, menighedsmedlemmer eller landsmænd.
  - Ville de første kristne have været enige? Hvordan ville de have argumenteret?

Personligt kristenliv

- Udvid din personlige bedeliste til at omfatte én eller flere personer, som er i nød.

Forstå det bedre

- Den første kristne menighed beskrives i ApG 2,42-47. Den kendes ved, at den deler, hvad Gud har givet den.
  - Ordet forkyndes for andre.
  - Man beder for hinanden og for andre.
  - Man deler af sit brød og sine ejendele.